

Landbruksnytt

Østre Toten kommune • september 2023

Innhold i dette landbruksnytt

Viktige ordninger etter ekstremværet – digitalt møte 27. september	1
Tilskudd til produksjonssvikt (avlingsskadeerstatning)	2
Produksjons- og avløsertilskudd	2
Regionalt miljøtilskudd i jordbruket (RMP)	3
Tilskudd til drenering av jordbruksjord.....	5
Informasjon fra Innovasjon Norge	5
Skogfond og tilskudd.....	6
Vilt på åkere	7
Jakttider	7
Bondens nettverk – når du trenger støtte!.....	7
Viktige (søknads)frister	8
Kontakt oss!.....	8

Viktige ordninger etter ekstremværet – digitalt møte 27. september

Naturskadeordning og produksjonssviktordning etter ekstremværet «Hans» har vært tema på ulike lokale møter. **27. september kl. 20-22** inviteres alle bønder i Innlandet til et digitalt møte der det blir orientert om disse ordningene samt hvilke forsikringsordninger som gjelder etter en slik hendelse.

Møtet arrangeres av Innlandet Bondelag i samarbeid med Oppland Bonde- og Småbrukarlag og Hedmark Bonde- og Småbrukarlag.

Program:

- Naturskadeordningen ved Bjørnar Ansnes, Landbruksdirektoratet
- Produksjonssviktordningen ved Lars Martin Hagen, Statsforvalteren i Innlandet
- Forsikringsordninger ved Torfinn Jæger og Rikard Bakken, Gjensidige Forsikring

Møtet ledes av Elisabeth Gjems, leder i Innlandet Bondelag.

[Klikk på denne lenken for å delta i Teams-møtet.](#)

Tilskudd til produksjonssvikt (avlingsskadeerstatning)

Foretak som kan dokumentere produksjonssvikt som skyldes klimatiske årsaker det ikke er mulig å sikre seg mot, kan søke om tilskudd ved produksjonssvikt.

Søknadsfristen er som vanlig 31. oktober. Søknads-skjemaet finner du på [Landbruksdirektoratets sider](#).

Ordningen gir ikke erstatning for produksjonssvikt som er forårsaket av sykdommer, skadedyr og ugras (selv om dette kan knyttes til klimatiske forhold), skader som skjer på lager, produksjonssvikt som skyldes en driftsform som ikke er faglig forsvarlig, produksjonssvikt som skyldes forhold som kan kontrolleres ved aktiv bruk av forebyggende tiltak, eller for indirekte klimatiske skader (f.eks. dårlig pollinering som gir lavere avlinger eller sterk vind som gir mye nedfallsfrukt).

Du må melde fra til kommunen snarest mulig når du ser at det er en risiko for avlingssvikt i en vekstgruppe, slik at vi har mulighet til å kontrollere arealet på et tidspunkt der klimaskaden er synlig. Du kan søke tilskuddet uten å ha sendt inn melding, men da må du kunne dokumentere godt at skaden skyldes klimatiske årsaker. [Her finner du skjemaet for melding ved mulig produksjonssvikt.](#)

Det kommer mange endringer i ordningen i år. Vi har sendt ut informasjon fortløpende til de som søker produksjonstilskudd. Den siste endringen som nå har kommet, er at **korn som blir tresket og deretter avvist på kornmottaket eller ikke blir betalt på grunn av dårlig kvalitet, ikke skal telles som avling i skadeåret.** Man blir derfor ikke lengre «straffet» om man prøver å treske kornet, og det blir avvist på kornmottaket eller ikke betalt på grunn av dårlig kvalitet. [Les mer om nyhetssaken fra Regjeringen her.](#) Kommunen kan fremdeles gi unntak fra høsteplikten, der det er rimelig tvil om kornet kan leveres.

Vi vet foreløpig ikke om satsene kommer til å bli økt. Det har kommet et forslag om at satsene skal øke med 6 %, men dette er enda ikke vedtatt. Det er derimot nå gitt åpning for å søke om 70 % i forskuddsutbetaling ved likviditetsproblemer, da det tidligere maksimalt kunne utbetales 50 %.

⇒ *Mer informasjon:* [Landbruksdirektoratets nettside](#)

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

Produksjons- og avløsertilskudd

Det nærmer seg ny søknadsomgang for produksjons- og avløsertilskudd. Nå skal det søkes for disponerte dyr og arealer. **Telldato er som vanlig 1. oktober, og søknadsfristen er 15. oktober.** Innsendt søknad kan endres fram til 29. oktober uten at tilskuddet blir redusert.

Søknader kan også sendes inn etter søknadsfristen (frem til 29. oktober), men tilskuddet reduseres da med 1000 kroner for hver dag fristen overskrides.

Hvis du skal etterregistrere avløserutgifter, bør du krysse av for påminnelse – da blir det lettere å huske fristen for dette som er 10. januar.

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

Husk å sjekke at du mottar kvittering for innsendt søknad. Dette er ditt bevis på at søknaden er sendt. Ta kontakt med oss hvis du ikke mottar dette, slik at vi kan sjekke om søknaden er registrert. Hvis dette er din siste søknadsomgang, må du ikke slette foretaket ditt før utbetalingen er gjennomført. Da kan ikke tilskuddet utbetales.

Vi minner om at soner for pollinerende insekter, grasdekte kantsoner mot vann i åker (som ikke høstes eller beites), grasdekte vannveier og grasstriper i åker *ikke* er berettiget produksjonstilskudd. Areal for disse sonene skal derfor trekkes fra arealet på de ulike kulturene i søknaden, og legges under «arealer i drift, men ikke berettiget produksjonstilskudd». **Vi vil avkorte søknader hvor dette ikke er gjort, siden vi er pålagt å avkorte for en slik feilopplysning.**

Grunnlag for søknaden er arealtallene for jordbruksjord fra arealressurskartet. Du kan se på [NIBIOs gårdskart](#) hva som er registrert av jordbruksjord på din eiendom eller leid areal. Nye arealer som du mener skal omgjøres til fulldyrket, skal ha et godkjenningsvedtak fra kommunen og befares før arealet endres i arealressurskartet. Arealer som ønskes omgjort til innmarksbeite skal også befares først, og arealet må oppfylle [kravene til NIBIO](#).

Hos Landbruksdirektoratet finner du [mer informasjon om produksjons- og avløsertilskudd](#). Veilederen for denne søknadsomgangen finner du litt nede på siden. Denne bør leses, siden du selv er ansvarlig for å sette deg inn i regelverket. Les spesielt punktet «Oversikt over endringer».

Her kommer du direkte til [Altinns søknadsskjema](#).

Regionalt miljøtilskudd i jordbruket (RMP)

Regionalt miljøprogram skal bidra til å ivareta jordbrukets biologiske mangfold, kulturlandskap samt kulturmiljøer og -minner. Ordningen er også viktig for å redusere bruken av plantevernmidler, utslipp til luft og avrenning til vann fra jordbruket.

Regionalt miljøprogram for Innlandet for perioden 2023-2026 ble vedtatt 20. april 2023, og beskriver miljøutfordringene i fylket. I programmet er det også bestemt hvilke miljøtiltak jordbruket i Innlandet kan søke regionalt miljøtilskudd for å gjennomføre i perioden 2023-2026.

Miljøtiltakene er valgt ut fra en nasjonal instruks fastsatt av Landbruksdirektoratet.

Har du i løpet av vekstsesongen utført tiltak som kvalifiserer til utbetaling av regionalt miljøtilskudd? Da må du huske søknadsfristen som er **15. oktober for jordbruksforetak** og **15. november for beitelag**. [Søknadsskjemaet finner du i Altinn](#).

Det er nå gjort endringer med systemet angående mulighet for å endre søknad etter søknadsfrist. **Fram til 29. oktober kan jordbruksforetak endre søknad som er innsendt innen fristen (15. oktober) uten å få trekk i tilskuddet.** Men da må du huske å sende inn søknaden på nytt – hvis ikke regnes det som at du ikke har søkt.

Dette gjelder imidlertid ikke for beitelagene. Beitelag kan som tidligere også levere søknaden etter sin frist 15. november, men da vil tilskuddet bli redusert med 1 000 kroner for hver dag etter fristens utløp. Du kan senest levere søknaden for beitelag 14 dager etter fristen.

Husk å sjekke at du mottar kvittering for innsendt søknad. Dette er ditt bevis på at søknaden er sendt inn. Ta kontakt med oss hvis du ikke mottar kvittering, så vi kan sjekke om søknaden er registrert.

Søknadsskjemaet åpnet 15. september. Vi anbefaler å starte søknadsprosessen tidlig, i tilfelle det skulle dukke opp spørsmål eller du trenger hjelp. På [Landbruksdirektoratets nettsider](#) finner du informasjon om innhold og utfylling av søknad.

[Statsforvalteren i Innlandet](#) har også mer informasjon om regionalt miljøtilskudd, blant annet et nyttig [veiledningshefte for søknadsprosessen 2023](#) som vi anbefaler deg å lese. Veilederen inneholder foreløpige satser og oversikt over tiltakene.

Nytt for søknadsomgangen 2023

Nye tiltak

- Tilskudd til tilrettelegging av hekke- og beiteområder for fugl
- Tilskudd til direktesådd høstkorn og høstoljevekster
- Tilskudd til biokull
- Tilskudd til fangvekster sådd etter høsting av korn og oljevekster

Endringer i tiltak

- Skjøtsel av biologisk verdifulle arealer er erstattet med «skjøtsel av trua naturtyper». Alle arealer som vises som «Naturtyper – skjøtelsavhengige» (kartlag i søknadssystemet) kan være tilskuddsberettiget dersom vilkårene ellers er oppfylt.
- Soner for pollinerende insekter: Dette gis nå for maksimum 3000 løpemeter per tiltaksklasse.
- Skjøtsel av kulturhistoriske områder (tilskudd til setervoll/dyrkingsfelt): Tiltaket er forenklet, og det er satt et tak på inntil 80 dekar per foretak. Tilskudd begrenses automatisk i systemet.
- Husdyrgjødseltiltakene: Du må ha skiftenoteringer som viser sprededato, tidspunkt for nedmolding og gjødselmengde spredd per dekar.
 - Bredspredning med rask nedmolding innen 2 timer på åpen åker: Krever nå at all husdyrgjødsel som foretaket disponerer spres om våren eller i vekstsesongen, på samme måte som ved bredspredning på eng.
 - Nedlegging: Nedlegging i voksende kultur og nedlegging og nedmolding innen 2 timer i åpen åker.
 - Nedfelling: Nedfelling i voksende kultur og nedfelling i åpen åker.
- Grasdekt kantsoner i åker: Det er presisert at sonen skal være der helningsforholdene tilsier at det er økt risiko for avrenning til vassdraget. Avstanden fra vassdragets normalvannstand til der hvor kantsonen starter skal ikke være mer enn 8 meter.

Tilskudd det ikke lenger kan gis tilskudd til

Tilskudd til skjøtsel av automatisk fredete kulturminner og enkeltstående automatisk fredete kulturminner er tatt ut av regionalt miljøprogram for Innlandet, og du kan ikke lenger søke om regionale miljøtilskudd til disse miljøtiltakene.

Tilskudd til drenering av jordbruksjord

Foretak som eier eller leier jordbruksareal som tidligere er grøftet, kan søke om tilskudd til drenering. Det kan også gis tilskudd til eier av jordbruksareal som leies ut. Skal leier søke om tilskudd, må det legges ved en skriftlig avtale med eier i søknaden. Dette kan være en egen avtale angående dreneringen, eller jordleieavtale hvis drenering er spesifisert i avtalen. **Det gis ikke tilskudd der tiltaket er påbegynt før tilskuddet er innvilget.**

Den som søker må ha en plan for dreneringen med kart, beskrivelse av tiltaket og den miljømessige virkningen av dette.

Det er obligatorisk å laste opp kart med grøfteskisse. Kartet skal vise omriss av arealet som skal dreneres, plassering av hovedavløp, kummer og samle- og sugegrøfter. Hvis du ikke leverer skisse med målestokk, **må du oppgi lengdene på de ulike grøftene.** Lengdene på grøftene blir benyttet i beregningen av berørt areal.

Dette fylles ut i det [digitale søknadskjemaet hos Altinn](#). Tilskudd til drenering av jordbruksjord, avgrenset til systematisk grøfting, profilering og omgraving, utgjør 4 000 kroner per dekar. Ved annen grøfting kan det gis 61 kroner per løpemeter grøft, begrenset oppad til 4 000 kroner per dekar.

Du må gi melding til kommunen når du starter dreneringsarbeidet, slik at vi kan føre tilsyn med arbeidet. Kommunen skal også ha melding om avsluttet grøfting før du begynner med jordarbeiding, for å kunne kontrollere tiltaket.

Utbetalingsanmodning leveres i samme søknad på Altinn. Husk å levere med obligatorisk rapporteringsskjema. Les mer om utbetaling under punkt 4 «Svar og utbetaling» på [Landbruksdirektoratets side om drenering av jordbruksjord](#). På denne siden finner du også mer informasjon om søknadsprosessen.

Informasjon fra Innovasjon Norge

Innovasjon Norge skal ha webinarer om virkemidler innenfor investering og bedriftsutvikling i landbruket. [Landbruksmøte for Innlandet - Investering og bedriftsutvikling](#) blir 18. oktober, og holdes to ganger samme dag – kl 11-12 og kl 19-20.

Investeringsmidlene til landbruket i Innlandet (IBU-midlene) nærmer seg omsøkt både for tradisjonelt landbruk og tilleggsnæring. Innovasjon Norge kommer ikke til å stenge for søknader, men søker må belage seg på at søknader som sendes inn nå, først vil bli behandlet fra februar/mars i 2024, basert på neste års ramme og prioriteringer.

Hvis du har prosjekter innen ombygging fra bås til løsdrift for storfe med planlagt oppstart i 2024, oppfordres du til å søke så snart som mulig. Dette for å sikre at det er tilstrekkelig med investeringsmidler til de prosjektene som har høyest prioritet i Innlandet.

Merk dere følgende viktige endringer som trådte i kraft 1. juli: Investeringer for å oppfylle løsdriftskravet fra 2034 kan støttes med *inntil 50 prosent*, avgrenset til 5 millioner kroner per prosjekt. Utmåling skal fortsatt skje ut fra en helhetlig vurdering av lønnsomhet, risikoavlastning og hvor mye støtte som er nødvendig for at prosjektet kan gjennomføres.

⇒ *Kontakt:* [Marte Marie Taralrud](#)

For tilskudd til gjødsellager er det gjeninnført at det er tilstrekkelig med minimum 10 måneders lagringskapasitet eller toppdekke. Se [Forskrift for midler til investering og bedriftsutvikling i landbruket](#) for oppdaterte støttesatser på investering i gjødsellager. Det har blant annet kommet en endring når det gjelder støtte til felleslager for biorest.

Ønske om gårdsbesøk fra Innovasjon Norge

Innovasjon Norge vil gjerne ha oversikt over hvor mange som vil at de skal komme på gårdsbesøk. For å få mest effektive dager ønsker de fullt program. Hvis det er få gårdsbruk i kommunen som vil ha besøk, må vi samordne oss med nabokommuner.

Kommunen trenger derfor en oversikt over alle som ønsker gårdsbesøk for prosjekter det kan være aktuelt å søke midler til, både i 2023 og 2024. Send en e-post til marte.marie.taralrud@ototen.no med en kort beskrivelse av prosjektet og litt informasjon om dagens produksjon på eiendommen. Det er fint om du gjør dette før **1. november**, slik at vi kanskje kan få til en dag med gårdsbesøk i løpet av året.

Skogfond og tilskudd

⇒ *Kontakt:* [Åse Marit Skjølås](#)

Hvis du har planer om å ruste opp eller bygge landbruksveg i 2024 ber vi om at du gir beskjed til kommunen nå. Ut fra hvilke prosjekter som kan være støtteberettiget lager vi en oversikt over hvor mye midler som trengs i tilskudd for 2024. Jo flere som varsler behov, desto flere prosjekter har vi mulighet til å få midler til.

Hvis du gjennomførte støtteberettigede tiltak i din skog i 2022 som du tenker å benytte skogfond til, har du mulighet til å sende inn krav om utbetaling og søke om tilskudd **senest 1. desember** i år. For tiltak gjennomført i 2023 som ønskes med i regnskap for i år, må dette kravet også komme til oss **senest 1. desember**.

I løpet av 2023 må vi utarbeide nye retningslinjer for bruk av kommunale tilskuddsmidler. I den forbindelse er det interessant å høre hva dere mener tilskuddsmidlene skal benyttes til. I dag benyttes tilskudd til:

- Grøfterensk i skog
- Ungskogpleie
- Markberedning
- Kunstig kvisting
- Opprusting/nybygging av landbruksbilveg klasse 2, 3, 4 og 5 inklusive bruer.
Andre vegklasser, etter normaler for landbruksveg, er ikke berettiget tilskudd.

Send en epost til ase.marit.skjolas@ototen.no hvis du har innspill om hva tilskuddsmidlene skal bruke til framover.

Vilt på åkere

Vi er i år i en slik situasjon at det kan bli stående igjen uhøstet korn, gress og grønnsaker. Vi oppfordrer til at alle gjør så godt de kan for å gjøre vekstene utilgjengelig for viltet, spesielt der de står nært boligområder og trafikkerte veier. Dette for at folk og dyr skal få en god vinter uten konflikter. Nedmolding av ikke-høstede åkere er et eksempel på tiltak som kan være aktuelt.

Rundballer som er tenkt benytte til husdyr bør legges slik at de ikke er tilgjengelige for vilt, og eventuelt gjerdes inn. Det samme anbefales å gjøre der det lagres annet husdyrfôr eller grønnsaker ute.

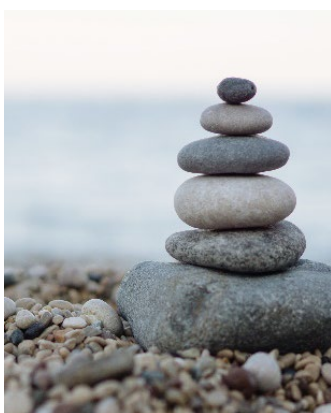
Jakttider

- Elgjakt 01.10.-30.11.
- Hjortejakt 01.09.-23.12.
- Rådyrjakt 25.09.-23.12.
- [Andre jakttider finner du her](#)

Noen grunneierlag har satt andre tider for sine områder. Så vidt kommunen kjenner til gjelder dette begrensning i sluttidspunktet på jaktperioden, ikke oppstartstidspunkt.

Bondens nettverk – når du trenger støtte!

En bonde har et stort ansvar hver eneste dag. Alle bønder kan oppleve en situasjon eller hendelse som gjør at det er vanskelig å håndtere alt alene. Bønder opplever de samme utfordringene som folk flest, for eksempel skilsmisse, sykdom, stress og vanskelige økonomiske situasjoner. Dette året har vært spesielt utfordrende for mange av bøndene i vår kommune.

Derfor har vi nå etablert *Bondens nettverk* i Østre Toten. Dette er et lavterskeltilbud for bønder som trenger støtte. Står du selv i en vanskelig situasjon, eller er du bekymret for noen andre? Ikke nøl med å ta kontakt!

- [Les mer om Bondens nettverk](#)
- [Plakat om Bondens nettverk](#) til nedlasting/utskrift mm.

Tilgjengelighet på landbrukskontoret

Det er for tiden mye å gjøre på landbrukskontoret. På grunn av sykemeldinger jobber ikke alle på kontoret fullt, og det er mange befaringer på grunn av produksjonssvikt og andre henvendelser. Derfor kan det være litt vanskelig å få tak i oss. Vi prøver så godt vi kan å kontakte de som har forsøkt å komme i kontakt med oss, når vi har tid til dette.

Det er fint om henvendelsene til oss kommer på jobbtelefon eller e-post. Henvendelser som gjøres på private telefoner blir ikke prioritert.

⇒ *Kontakt: Leder plan- og næringsenheten [Hans-Morten Blikseth](#)*

VIKTIGE (SØKNADS)FRISTER

- ⇒ 01.10. Telledato produksjonstilskudd
- ⇒ 15.10. Produksjons- og avløsertilskudd
- ⇒ 15.10. Regionalt miljøtilskudd (jordbruk)
- ⇒ 31.10. Tilskudd ved produksjonssvikt
- ⇒ 01.11. Miljøtiltak i skog
- ⇒ 01.11. Rapportering rovviltskader
- ⇒ 15.11. Regionalt miljøtilskudd (beitelag)
- ⇒ 25.11. Tettere planting – høst
- ⇒ 01.12. Miljøtiltak i skog
- ⇒ 15.12. Behandling av skogfondutbetaling
- ⇒ 10.01. Etterregistrering avløserutgifter

Kontakt oss!

Østre Toten kommune, plan- og næringsenheten, telefon 611 41 500.

For informasjon om hovedansvarsområder for den enkelte ansatte, se [kommunens nettside](#).

Ada Engødegård, jordbrukssjef
ada.engodegard@ototen.no
tlf 468 36 982

Eirin S. Trannum, saksbehandler landbruk
eirin.trannum@ototen.no
tlf 468 41 498

Marte Marie Taralrud, fagleder landbruk
marte.marie.taralrud@ototen.no
tlf 468 55 927

Åse Marit Skjølås, skogbrukssjef
ase.marit.skjolas@ototen.no
tlf 468 44 731